

Република Србија
Републички секретаријат за
јавне политике
Број: 011-00-69/2024-02
12. јул 2024. године
Влајковићева 10
Београд

МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊЕ И СПОЉНЕ ТРГОВИНЕ

БЕОГРАД
Немањина 22-26

ПРЕДМЕТ: Мишљење на Нацрт закона о извозу и увозу робе двоструке намене

У вези са дописом број: 335-13-125/2024-04 од 25. јуна 2024. године којим сте Републичком секретаријату за јавне политике (у даљем тексту: Секретаријат) доставили дана 2. јула 2024. године на мишљење Нацрт закона о извозу и увозу робе двоструке намене (у даљем тексту: Нацрт закона) са пратећим материјалом и последњом допуном од дана 5. јула 2024. године, обавештавамо вас о следећем:

Чланом 3. тачка 14) Нацрта закона дефинисан је пројекат великог обима као пословни подухват са већим бројем активности и учесника за чију је реализацију неопходна већа количина ресурса. Сматрамо да је потребно прецизирати значење овог израза тако што ће се одредити минимални број активности и учесника или минимална вредност ресурса неопходна за реализација пословног подухвата како би се могло недвосмислено утврдити да је реч о пројекту великог обима. Наведену примедбу истичемо јер се предложеном формулацијом дају значајна дискрециона овлашћења органу, која могу довести до различитог тумачења приликом управног одлучивања и створити привредним субјектима одређену правну несигурност у поступку издавања дозвола ради реализације пројеката великог обима.

Чланом 11. став 2. тачка 9) прописано је да надлежно министарство може да захтева од подносиоца захтева за издавање дозволе (за извоз и увоз робе двоструке намене, односно пружање брокерске услуге и техничке помоћи) и друге податке. Напомињемо да се овом одредбом повећава дискреционо право надлежног министарства, као и да се смањује извесност у поступању и транспарентност поступка, имајући у виду да подносиоцима захтева нису претходно познати сви услови за добијање дозволе које треба да испуни како би добио дозволу. У складу са наведеним, позивамо предлагача да у Нацрту закона пропише које друге податке може захтевати министарство и у којим случајевима.

Члан 16. став 4. тачка 2) предвиђа да се одредбе овог закона не односе на извоз и увоз робе двоструке намене, ако се уз мишљење Министарства о изузећу (од примене овог закона) извози роба двоструке намене од стране физичког лица.

Мишљења смо да је у предложеној одредби после става 4. потребно *додати (нови) став 5.* којим би се законом прописао правни основ за доношење подзаконског прописа који би ближе регулисао изглед и садржину обрасца захтева за издавање мишљења о изузећу од примене овог закона, у случају извоза роба двоструке намене од

стране физичког лица. Подсећамо да је предлагач у члану 11. став 3. већ предвидео да се подзаконским актом министра прописује образац и садржај захтева за издавање дозволе, образац дозволе, као и друге обрасце докумената који прате извоз и увоз робе двоструке намене, те смо стога мишљења да предлагач треба да задржи исти регулаторни приступ и по питању прописивања подзаконским актом обрасца (формулара) за иницирање поступака који се односи и на физичка лица (грађане). Сматрамо да би се у предметном административном поступку прописивањем *обраца захтева* за издавање мишљења за физичка лица значајно олакшало (убрзало) поступање у случају потребе прибављања таквог мишљења од стране надлежног министарства, али и поступање управног органа приликом издавања таквог акта, имајући притом у виду да задржавање одређеног лица на граници представља *de facto* инцидентни случај који захтева што хитније поступање надлежних органа, како би задржано лице могло што пре да несметано настави пут.

Овом приликом Секретаријат сугерише предлагачу и да размотри могућност да се у казним одредбама Нацрта закона изузетно пропише кривична одговорност за подносиоца захтева у случају достављања нетачних података у поступку издавања дозвола, у складу са овим законом, или пак да се с тим у вези иницира одговарајућа измена Кривичног законика („Службени гласник РС“ бр. 85/05, 88/05 – испр. 107/05 – испр. 72/09, 111/09, 121/12, 104/13, 108/14, 94/16 и 35/19). Мишљења смо да би се посебном инкриминацијом радње давања *нетачних* података и адекватном пропратном санкцијом, у складу са Кривичним закоником, додатно смањили потенцијални ризици код увоза или извоза робе двоструке намене, те стога сматрамо да је у погледу ове могућности потребно прибавити мишљење и Министарства правде. Такође, због таквих случаја који се могу појавити у пракси, сугеришемо предлагачу и да размотри могућност да у Нацрту закона предвиди формирање *јавнодоступног регистра* привредних субјеката којима је одузета дозвола због давања *нетачних* података од стране подносиоца захтева, јер би се јавним објављивањем преварног и несавесног понашања одређених привредних субјеката, као својеврсне врсте санкције која би утицала на њихов пословни углед, додатно смањιο ризик од противзаконитог пословања привредних субјеката у области трговине робе двоструке намене.

Имајући у виду да је чл. 39. и 53. Закона о електронској управи („Службени гласник РС”, број 27/18) орган је дужан да омогући пријем електронског поднеска преко Портала еУправа, другог електронског јединственог управног места или другим путем достављања између органа и корисника, у складу са законом којим се уређује електронски документ и услуге од поверења у електронском пословању, позивамо предлагача да омогући подношење *захтева* за покретање административних поступака у складу са овом законом у *електронској* форми.

Овим путем уједно подсећамо да је чланом 14. став 1. тачка 1) Закона о регистру административних поступака („Службени гласник РС” број 44/21) прописано да је орган у обавези да податке у вези са новим, односно изменама постојећих поступака упише у Регистар административних поступака најкасније до дана ступања на снагу прописа којим се поступак уређује.

У даљем тексту наводимо примедбе на достављени текст анализе ефеката прописа.

У оквиру одговора на кључна питања за утврђивање циљева предлагач је навео да је један од циљева закона “унапређење конкурентности домаћих привредних друштава на међународном тржишту уз привлачење страних инвестиција у домаће

капацитете и умањење трошкова привредним субјектима”, при чему није одређен показатељ учинка на основу ког ће се пратити остварење овог циља.

Имајући у виду наведено, Секретаријат позива предлагача да у току примене прописа спроводи *ex-post* анализу ефеката у складу са чл. 40. и 41. Закона о планском систему Републике Србије („Службени гласник РС”, број 30/18), као и чл. 59. и 64-66. Уредбе о методологији управљања јавним политикама, анализи ефеката јавних политика и прописа и садржају појединачних докумената јавних политика („Службени гласник РС”, број 8/19, у даљем тексту: Уредба), у којој би посебну пажњу требало посветити показатељима који се односе на вредност извоза робе двоструке намене, вредност извоза робе двоструке намене за коју су издате глобалне и дозволе за велике пројекте, вредност домаћи и страних инвестиција у домаће капацитете, као и да се прати у којој мери је унапређен систем контроле извоза и увоза робе двоструке намене кроз показатеље учинка за које предлагач одреди да су релевантни.

У оквиру анализе *економских ефеката* предлагач је пропустио да на конкретном примеру или на годишњем нивоу за целу привреду процени потенцијалне административне уштеде које ће предложена законска решења створити подносиоцима захтева за издавања глобалне дозволе у односу на досадашње административне трошкове издавања индивидуалне дозволе. Административне уштеде је могуће проценити коришћењем модела стандардног трошка, а имајући у виду досадашње доступне податке о броју поднетих захтева за издавање индивидуалних дозвола у 2021. и 2022. години, у складу са овим законом, као и захтевима Интерног програма усклађености.

На основу члана 47, 48. и 49. Уредбе, Секретаријат је мишљења да Нацрт закона садржи *делимичну анализу ефеката прописа*.

Овом приликом, подсећамо предлагача да је у обавези да током припреме нацрта закона и уредби спроведе консултације са свим релевантним субјектима (укључујући друге државне органе, релевантна удружења, стручну јавност) и другим заинтересованим странама, на начин којим се обезбеђује отвореност и делотворно учешће јавности у том процесу, у складу са чланом 77. Закона о државној управи („Службени гласник РС”, 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 30/18 - др. закон и 47/18). Поред тога, Одлуком о успостављању Портала „е-Консултације” („Службени гласник РС”, број 62/21), прописано је да сви надлежни органи државне управе имају обавезу да, у складу са прописима којима се уређује плански систем и систем државне управе у Републици Србији, благовремено и у потпуности на Порталу „е-Консултације” објављују све релевантне информације о консултацијама и јавним расправама које спровode у оквиру своје надлежности.

директорка
Борана Гошић

